TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI

IMHALLEF

ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.

Rikors Numru: 623/97

Carmel Cutajar

vs

Kummissarju tal-Pulizija,

Chairman Awtorita` tat-Trasport u b'digriet tat-8 ta' Marzu, 2001 Chairman Awtorita` dwar it-Trasport Pubbliku

Illum 15 ta' Marzu, 2001.

It-Tribunal,

Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995, u b'mod aktar preciz fi jew ghall-habta tan-1989 meta huwa sofra ngustizzja billi ngustament gie maqbuz minn nies li applikaw ferm aktar tard minnu.

Illi l-fatti tal-kaz fil-qosor kienu kif gej:

Illi r-rikorrent huwa l-proprjetarju ta' qoxra tal-bahar u marbat gewwa Wied iz-Zurrieq.

Illi r-rikorrent, u qablu missirijietu, ghex parti sostanjali minn hajtu gewwa Wied iz-Zurrieq.

Illi huwa zmien ilu kien applika sabiex jigi allokat permess sabiex ikun jista’ jgorr it-turisti minn Wied iz-Zurrieq lejn il-Blue Grotto u lura.

Illi din it-talba ghall-hrug ta' dan il-permess dejjem giet michuda fuq bazi illi ma kinux ser jinhargu.

Illi sussegwentement saret il-bidla fl-Amministrazzjoni tal-pajjiz u fin-1989, l-Amministrazzjoni ddecidiet talloka sbaghtax(17)-il permess.

Illi b'ghageb kbir ghar-rikorrent gew allokati lil sbatax il-persuna li qatt ma resqu lejn Wied iz-Zurrieq u uhud minnhom l-anqas biss ghandhom qxur tal-bahar.

Illi barra minn dawn is-sbatax-il persuna huma kollha nies li kienu nvoluti direttament ma xi Ministru fil-kampanja elettorali li kienet ghadha kif ghaddiet.

Illi dan huwa minnu huwa pruvat mill-fatt illi wiehed minn dawk li gie moghti permess kien igorr bandiera differenti izda gie

mwieghed li jekk jibdel il-kulur tal-bandiera u johrog pubbliku huwa jigi allokat permess u hekk gara.

Illi ghalhekk ir-rikorrent jirritjeni illi huwa gie maqbuz ingustament u dan kif jigi pruvat f'aktar dettal waqt it-trattazzjoni tal-kaz.

Illi huwa kien bi hsiebu jgib biex isostni l-ilment tieghu lix-xhieda murija fl-elenku hawn anness li jindika ghar-rigward ta' kull xhud dawk il-fatti li r-rikorrent kien bi hsiebu jgib prova dwarhom bix-xhieda tieghu.

Ghaldaqstant ir-rikorrent, filwaqt li ghamel referenza ghall-fuq espost u irriserva illi jressaq dawk il-provi l-ohra kollha li jistghu jkunu necessarji u opportuni, talab lil dan it-Tribunal jghogbu jisma' u jiddeciedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' 1997 dwar it-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji, u jinghata rimedju billi jigi (1) dikjarat illi fil-konfront tar-rikorrent giet kommesa ngustizzja meta gie maqbuz minn nies li kienu applikaw ferm warajh (2) illi jigi allokat permess sabiex ikun jista'' jgorr it-turisti lejn u lura mill-Blue Grotto (3) kumpens ta' hamest elef lira Maltija (Lm5000) sabiex jaghmlu tajjeb ghall-ingustizzja hekk sofferta.

Ra l-lista tax-xhieda tar-rikorrent.

Ra r-risposta ta' l-Awtorita` tat-Trasport Pubbliku li eccepiet:

Illi fiz-zmien imsemmi fir-rikors promotur l-Awtorita` lanqas kienet tezisti u r-responsabbilta tal-hrug tal-permessi kienet unikament f'idejn il-Pulizija.

F'kull kaz illum hu impossibbli li jinhargu iktar permessi ghaliex hu fizikament inkoncepibbli.

Ghalhekk oltre li mhumiex responsabbli ghall-akkadut allegat mir-rikorrent, ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju.

Ra l-lista tax-xhieda tal-Awtorita` intimata.

Ra r-risposta tal-Kummissarju tal-Pulizija li eccepixxa:

Illi l-intimat Kummissarju tal-Pulizija mhux il-legittimu kontradittur f'din il-kawza billi qatt ma kellu relazzjoni guridika mar-rikorrent kwantu ghall-ghoti ta' licenzji ghat-trasport bid-dghajsa.

Illi mir-records tal-Korp jirrizulta li r-rikorrent qatt ma ghamel applikazzjoni ma' l-intimat ghall-hrug ta' licenzja tad-dghajsa.

Ghaldaqstant l-intimat talab li t-Tribunal joghgbu jichad it-talba tar-rikorrent.

Ra l-lista tax-xhieda tal-intimat.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

Ikkunsidra

Illi r-rikorrent ipprezenta affidavit fejn ilmenta li m'ghandux permess igorr turisti. Qabel kien garr turisti ghax kien jaghmilha ta' cockswain. Qabel min kien ikun cockswain seta jgorr turisti. Gara li l-permess ta' cockswain kien tnehha u ridt bilfors ikollok permess ghall-garr tat-turisti mahrug mill-Kummissarju tal-Pulizija. Kien applika ghall-habta tal-1965 1966. Kull darba kienu jghidulu li dalwaqt jew li mhux ser jinhargu. Permessi hargu lil haddiehor izda mhux lilu.

Meta xehed ir-rikorrent sostna li kien applika ghal permess ta' coxwain meta ghalaq 18 il-sena. Kien jahdem bid-dghajsa ta' missieru ghax tieghu ma kellux.

L-Ispettur Patrick Spiteri kien sab applikazzjoni tal-1974 u ohra fl-1988 f'isem Joseph Sciberras.

L-Ispettur Lawrence Cutajar xehed hekk "Nghid li jiena nahdem l-ghassa Zurrieq u records fir-rigward ta' l-applikazzjonijiet tar-rikorrenti Carmel D'Amato, Joseph Cutajar u Carmel Cutajar ma nstabux. Nghid li records fl-ghassa taz-Zurrieq ma jinzammux peress li dak iz-zmien l-applikazzjoni kienu jsiru l-Belt. Ghalhekk

jiena ivverifikajt mal-Water Police l-Belt u qaluli li m'ghandhomx records ta' Carmel D'Amato, Joseph Cutajar u Carmel Cutajar. Nghid li huma qaluli li m'ghandhomx records peress li baghtu r-records kollha lil Public Transport Authority. Nghid li ma nstabux records rigward ta' Carmel D'Amato, Joseph Cutajar u Carmel Cutajar. Nghid li fil-water police ghandhom registru u fittxew f'dan ir-registru izda ma nstabux dawn it-tlett ismijiet, ta' Carmel D'Amato, Joseph Cutajar u Carmel Cutajar. Nghid li jiena qaluli li kien hemm dan ir-registru fejn hemm mnizzlin l-applikazzjonijiet li izzommhom certu Chris. Jiena nghid li ma rajtx dan ir-registru. Pero meta vverifikajt qaluli li l-ismijeit ta' Carmel D'Amato, Joseph Cutajar u Carmel Cutajar ma jezistux. Nghid li rigward il-perjodu li fittxew fih ma nafx ezattament id-data tal-perjodu…"

Xehed Christopher Sammut li qal "Nghid li jien ma nista naghti l-ebda informazzjoni dwar dawn il-kazijiet ta' Carmel D'Amato u Joseph Cutajar u Carmel Cutajar. Nghid li ma sibt xejn dwar dan. Jiena mhiniex f'posizzjoni li naghti ebda nformazzjoni. Nghid li ppruvajt nivverifika u ppruvajt infittex records dwar dan izda ma sibt xejn. Nghid li ahna f'Wied iz-Zurrieq is-sistema kienet hekk: Illi kellna registru u lil kull wiehed naghtuh numru u niftahlu file. Imbaghad jigu pprocessati u jmorru ghand il-Kummissarju. Immorru ghand ufficcjali tal-Pulizija u ghand certi dipartimenti tal-Gvern."

Dr Lawrence Pullicino li dam Kummissarju tal-Pulizija [operational] sa Mejju 1987 xehed li ghal zmien twil licenzji fil-Blue Grotto kienu mizmumin. Zied li kien hemm diversi

applikazzjonijiet pendenti li pero' ma hargux permessi dwarhom. Zied li meta tkun qedgha tigi ezaminata dghajsa u mutur bil-fors li l-applikazzjoni tkun qed tigi studjata fi stadju avanzat, u l-probabilta' tkun li ser tohrog licenzja. Kien hemm opposizzjoni minn dawk li gja kellhom permess biex ma johorgux permessi godda. F'kaz li applikant imut trid issir applikazzjoni gdida ghax licenzja tal-Pulizija hija haga personali. Pero ftakar li licenzja mahruga fil-kaz tal-Monti tintiret.

PC 357 Christopher Sammut fl-1988 u 1989 kien jassisti lis-Surgent Montanaro li kien inkarigat mill-permessi li hargu f'Wied iz-Zurrieq. Deherlu li kienu hargu xi 14 il-permess. Wara l-1989 qatt ma hargu permessi. Meta kienet issir applikazzjoni kien jibghat ittra lid-Dwana u xi dipartimenti ohra biex jistaqsihom kienx hemm xi oggezzjonijiet. Wara kien jghaddi l-karti lis-superjuri tieghu ghall-istruzzjonijiet. Xi zmien wara kienet bdiet tipprocesshom il-Public Transport Authority. Kull sena irid jingieb certifikat tas-Sea Worthiness tal-boat. Dan ic-certifikat hija haga mill-ahhar stadji biex johrog permess. L-applikazzjonijiet jigu mnizzla fuq ktieb li jinzamm fl-ghassa. Jitnizzel kemm meta jsiru kif ukoll meta johrog il-permess.

Joseph Zerafa li kien imqabbad mid-Direttur tal-Portijiet bhala shipping surveyor gieli hareg certifikati ta' Sea Worthiness ta' Boats ta' Wied iz-Zurrieq. Dawn ic-certifikati kienu johorgu kull sena. Fl-1984 kien hemm xi 59 permessi li kienu johorgu u fl-1985 kien hemm 11 il-applikant gdid li talbuh johrog dan ic-certifikat. Dawn kienu Louis Caruana, John Caruana, Peter Caruana, Andrew D'Amato, Emmanuel D'Amato, Michael

Bellizzi, Rokku D'Amato, Carmelo sive Nenu D'Amato, Joseph Pace, Philip Abdilla, u Emmanuel Zammit. Dawk il-59 li kellhom il-permess kienu pprotestaw biex ma johorgilhomx il-permess. Ic-certifikati kien jghaddihom lid-Direttur tal-Port u lill-Pulizija. Is-survey ta' dawk il-hdax kien ghamlu biss fl-1985. Fl-1989 kien zdied il-permess ghal 17 ohra kif jidhru fil-lista esibiti bhala dokument Z1. Hu kien jaghmel is-survey tal-Boat ghax tal-magna kien jaghmilha Frankie Buttigieg.

Michael Bellizzi xehed li f'Wied iz-Zurrieq hemm min ma ghandux permess, min ghandu wiehed u min ghandu ghaxra. Zammit ghandu diversi. Hemm min biegh l-permess u qalgha tefgha flus minnu. Permessi gieli ghaddew ghand it-tfal. Dawk li hargilhom il-permess fl-1989 qatt ma kien rahhom hemm isfel. Ukoll Pace u David Caruana kienu marru min naha ghall-ohra u kienu hargu "all out maghhom". Dawk li hargilhom il-permess ma humiex miz-Zurrieq. Kien hemm min applika warajh u hadu l-permess. Hemm min dawk li hadu l-permess li lanqas ghandu dghajsa. Il-boat kien nehhiha meta ra li mhux ser johrog il-permess.

Peter Caruana ikkonferma l-affidavit tieghu. Semma li meta kien ghalaq it-tmintax-il sena kien applika ghall-permess. Dan kien ghall-habta tal-1978. In segwitu kien irceva ittra biex jinzel ghal interview id-depot, u kien kellem zewg spetturi. Xi sena wara kien sab pulizija wara l-bieb u kien qallu biex jiehu hsieb igib surveyor ghax kienu waslu biex johorgu l-permessi u hekk kien ghamel. Pero` permessi ma hargux. Nies li applikaw warajh hadu

l-permess. Fost dawk li applikaw mieghu semma lil Joseph Pace li pero` dan kien canvasser maghruf ta` Ninu Zammit. David Caruana wkoll kien canvasser ta` Ninu Zammit u hariglu l-permess ghalkemm applika warajh. Nies li qatt ma hadmu hemm isfel hadu l-permess. Illum il-gurnata frejgatina ghandu w juzaha Wied iz-Zurrieq.

John Caruana ikkonferma l-kontenut tal-affidavit tieghu. Semma li bhala tifel kien ikun man-nannu tieghu Wied iz-Zurrieq. Meta kiber mar japplika ghand il-Water Police u dawn kienu nfurmawh li kien ferm difficli pero` kienu tawh l-parir biex naghmel l-ezami ghall-coxwain u fil-fatt kien akkwista l-licenzja u kien ingorr in-nies. L-applikazzjoni tieghu kienet kmieni xi 1963, 1964 u regha applika bejn wiehed u iehor fl-1985, 1986 u in segwitu lili kienu qalulu biex iqabbad is-surveyor biex jezamina l-frejgatina u l-mutur li fil-fatt kien mar, ghamel it-testijiet, approva l-qoxra tieghu u kienu stennew li l-permessi kienu ser johorgu. Izda Wied iz-Zurrieq kien hemm tensjoni ta` biza. Kien hemm hruq ta` dghajjes u kien hemm nies li jsalu ghal kollox. Permessi ma hargux. Fost dawk li wara hargilhom il-permess kien hemm certu Joseph Pace li kien habib kbir tieghu li kien qallu "Johnny trid permess? Ibdel il-kulur u tiehdu." Fil-fatt permessi kienu hargu 17.

Illum frejgatina m`ghandux u propjament frejgatina fuq ismu personali qatt ma kellu pero` dejjem kien juza ta` missieru, ta` hija. Bejn l-1987 u l-1995 frejgatina ma kellux.

Sostna li "Flus minn dan in-negozju taqla' u taqla' sew ghax specjalment fil-granet tas-sajf anke hamsin kulljum iddahhal u petrol ftit spejjes ghandek. Jiena nghid li taqla mal-Lm4000 fis-sena dhul bi profitt minn dan in-negozju…Jiena nikkonferma li l-Lm4000 li semmejt qabel huma profitt ghax hemmhekk hemm is-sistema tal-Lm20 kull vjagg jkun hemm lok hafna vjaggi. Il-mutur li juzax hemmhekk huwa t-tip Suzuki 50."

Emanuel D`Amato xehed li ghandu frejgatina ta` 16-il xiber, u ghandu luzzu kbir ukoll. Kellu l-permess ta` coxwain. Semma li wara li kienu ezaminawlhom l-qxur kienu qalulhom li xi erbat ijiem ohra jkollhom l-permess pero` permess qatt ma hareg. Minn dawk is-17 li kienu nghataw il-licenzja, tlieta minnhom jarahom hemm spiss hafna, waqt li l-ohrajn ma jafhomx kollha imma ma tantx narahom. L-ewwel darba li applika kien fl-1974. Dwar in-nies nghid li fil-fatt jaqalghu anke aktar minn Lm4000 fis-sena minn hemmhekk.

Louis Caruana semma li hu trabba Wied iz-Zurrieq u kien ikun ma' Gejtu D` Amato u Joe Pace. Zied li kienu ghamlu l-applikazzjoni ghal-licenzja ta` coxwain u haduha. Din il-licenzja tghid "to drive motor boats licensed to go between Wied iz-Zurrieq, the Blue Grotto and neighbouting caves for the purpose of carrying passangers to/from these areas. Pero` l-licenzja kienet tkopri biex insuq u mhux licenzja biex ikollok boat. Ukoll fl-1985, ghall-habta taghha bejn wiehed u iehor, kienu ghamlu kumpanija biex inehhu lill-bqija. Fl-1985 hu kien reggha applika u kien sar ezami tal-frejgatina u tal-mutur li kien applika ghalihom

u kien sar is-survey. Qatt ma hargulu licenzja biex insuq lill-passiggieri hlief dik li semma precedentement.

Zied li wara hargu 17-il permess pero` ismu ma kienx wiehed minnhom. Pace kien hariglu l-permess. In-nies li hargilhom il-permess huma kollha Nazzjonalisti. In-nies li fil-fatt nghataw il-licenzja mhumiex kollha minn Wied iz-Zurrieq. Hemm anke bicciet minn Haz-Zebbug, hemm ohrajn bit-taxis. Hemm bicciet li anqas biss jafu jidhlu go Wied iz-Zurrieq kif suppost.

Id-dghajsa li kellu propjament kienet qieghda f` isem huh pero` kien hemm ftehim bejnithom li fil-kaz din tigi trasferita jekk johrog il-permess. Illum il-gurnata ghadha f`isem huh.  Il-permessi kienu hargu ftit wara r-rizultat tal-elezzjonijiet tal-1987. Sciberras fil-fatt ghandu licenzja pero` mhux qieghed jahdem u dan minhabba li ma jridux ihalluh jidhol maghhom fil-kumpanija taghhom.

Nenu D` Amato ikkonferma l-kontenut tar-rikors. Kien applika ghall-permess biex ingorr it-turisti bejn l-1980 u l-1985. Il-Water Police qalulhom li l-permessi kienu sejrin johorgu wara li sar s-survey fuq id-dghajjes. Dak iz-zmien li applika kellu kemm boat kif ukoll mutur. Illum il-gurnata l-frejgatina mghadiex ghandu.

Andrew D` Amato ikkonferma r-rikors.  Semma li kienu  sajjieda pero` mbaghad ra it-turizmu qieghed jizdied u ghalhekk f'xi l-1977 applika ghal biex igorr in-nies. Fl-1972 hariglu permess R/54138/71 iffirmat mill-Water Police u dan "to drive motorboat

licensed to go between Wied iz-Zurrieq, the Blue Grotto and the neighbouring caves for the purpose of carrying passengers to/or from these areas. Dan hu l-permess ta` coxwain. Ma kellux permess biex ingorr it-turisti u ghalhekk applika bhala owner. Kien sar s-survey fuq il-boat. Kienu harqulu l-fregatina kif ukoll ta' haddiehor.

Wara hargu permessi ghal 17. Xehed: "Ghanid nghid li kien hemm nies li kienu maghna, jiena Laburist, u ghax marru capcpu lin-Nazzjonalisti hargilhom il-permess. Wiehed minnhom kien Joseph Pace."

Rokku D` Amato ikkonferma l-kontenut tar-rikors.  Semma li  fl-1985 kien applika biex igorr il-passiggieri ghal Wied iz-Zurrieq. Wara certu zmien kien gie s-surveyor.  Dak kien fl-1985 u permess baqa` qatt ma hariglu. Wara l-bidla tal-Gvern fl-1987 kienu hargu l-permessi lil numru ta` nies, fosthom lill-kugini ta` xi ministri.

Carmelo Sammut xehed li kien applika bejn wiehed u iehor fl-1975. Fl-1984 fis-26 ta` Jannar baghatu ghalih l-Pulizija dwar l-applikazzjoni.  Sar is-survey fuq il-boat u l-mutur u kollox kien sewwa pero` baqa' minghajr permess u minghajr licenzja. Eventwalment tbiddel il-Gvern, tela` l-gvern tan-Nazzjonalisti u fil-fatt hargu 17-il permess pero` dawk li kienu applikaw (11) kollha baqghu barra. Qal: "Kien hemm minn fostna li qaleb il-kulur u fil-fatt wara l-permess hariglu."

Carmel D` Amato ikkonferma l-kontenut tar-rikors tieghu. Semma li fl-1982 kien applika kemm ghal coxwain kif ukoll bhala owner biex igorr il-passiggieri Wied iz-Zurrieq. Kien jassiti lil missieru jiehu t-turisti. Kien applika ghall-permess pero` dghajsa u mutur tieghu ma kellux u allura kien impossibbli jmur ebda surveyor jaralu l-boat u l-mutur.

Semma lil Joe Pace li kien ta` kulur politiku bhalu u cioe` Laburist u li mbaghad iddecieda li jaqleb u lilu kien qallu biex jaqleb u licenzja tohroglu.

Minn dawk is-17 li kienet hargitilhom il-licenzja fl-1987 forsi kien hemm 4, 5 biss li kellhom id-dghajsa dak iz-zmien li applikaw.

Joseph Caruana General Manager tal-Public Transport Authority xehed li l-Awtorita` hadet f`idejha l-permessi mill-1994. Qabel kienu ghand il-Water Police. Minn dak iz-zmien `il hawn, mill-1994, f`Wied iz-Zurrieq hareg permess wiehed biss u dana favur Possidio Sciberras u dan in segwitu li kien hemm decizjoni tat-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta` Ingustizzji li kien ordna f`dak ir-rigward. Qabel permessi kien hemm 59 u mbaghad hargu 17-il permess iehor pero` mhux mill-Public Transport Authority. u b` hekk 77 permess.

Il-Water Police kienu taw lil l-Awtorita’ zewg volumi, manuskritti, riferibbilment ghall-permessi. Fil-fatt is-76 kienu qieghdin fir-roster ghax fizikament 20 jistghu jahdmu at any one time. Fl-1999 kienu kkummissjunaw biex isir rapport lill-Vector

Consultants dwar il-post in kwistjoni u kien irrizulta li minhabba li hemm bottleneck kienu jistghu jahdmu mhux aktar minn 20 at any one time. Esebixxi kopja ta` pagna 34 tar-rapport minn fejn jirrizulta dan il-fattur.

Peress li jafu bil-problema tal-permits kienu kkummissjunaw lil Vector Consultants ghax gieli uzawhom ghal affarijiet simili. Infatti kienu qabduhom ghall-istess tip ta` studju fid-Dwejra. Bhalissa l-policy hija li ma johorgux permessi. Meta ghalhekk tmur persuna biex tapplika ma jpogguhomx fuq xi waiting list jew f` xi volum. Il-volumi li semma kienu nghataw lill-Public Transport Authority fl-1994 u qeghdin ghand l-Operations Manager Victor Bruno Olivier. Dawn ghadhom fl-istat li kienu meta ghaddewhomna l-pulizija. Bazikament il-licenzja qieghda tintiret f'kaz ta' mewt. Ukoll bejgh ta` permess huwa accettabbli bhala policy purche` jigu sodisfati r-rekwiziti l-ohra, naturalment li bniedem ikun kapaci jsuq il-boat etc.

Ir-rapport bazikament sar minn Joe Sammut u Tanya Sammut Bonnici li hija l-mara tieghu, u dejjem tad-ditta Vector Consultants. Vector Consultants tqabbdu ghall-habta ta` Gunju, Lulju bejn wiehed u iehor tal-1999. Id-decizjoni dwar il-kaz ta` Possidio Sciberras kien gja deciz meta nkarigaw lil Vector Consultants.

Mill-volumi mghodddija mill-Water Police lill-Awtorita' ma jirrizultax min kien japplika ghall-permess tad-dghajsa u meta kien applika. Fil-fatt il-volumi li ghandhom fil-pussess taghhom huma

volumi li juru min ghandu l-permess mhux registri ta' min applika ghal-licenzja. Esebixxa ktieb zghir maghmul minn Vector Consultants dwar Wied iz-Zurrieq boat services.

Dr. Joseph Sammut xehed dwar informazzjoni li gabar hu stess minn Wied iz-Zurrieq u minghand nies li huma midhla ta` hemm isfel. Il-permessi huma sebgha u sebghin li pero` hemm hdax-il permess iehor li dawn imorru ghand il-kumitat ta' Wied iz-Zurrieq, jigifieri l-kumitat li jmexxi l-organizzazzjoni ta' hemm isfel ghandu hdax-il permess oltre. Dawn jinqasmu hekk; disa' vjaggi kulljum imorru ghand id-despatchers li jahdmu hemm isfel u li hemm fil-gabbana tat-tickets, jigifieri dak jinghaqad maghhom ukoll. Irid jigi indikat li dawn huma owners huma stess tal-boats hemm isfel jigifieri oltra l-vjaggi u l-permessi li ghandhom dawn ghandhom il-vjaggi u l-permessi taghhom personalment. Iz-zewg vjaggi li jibqa' minn dawn imorru wiehed biex jaghmel tajjeb ghall-ispejjes, pero` spejjez ma hemm xejn ghax dawn tidhol ghalihom il-Fisheries u l-Kumitat tal-Qrendi. Qabel kien hemm il-General Workers' Union li kellha l-maggoranza u kienu membri taghha biss meta nghataw dawk is-sbatax-il permess il-membri kienu hassew li dina ma qabzitx ghalihom u li saret ingustizzja li nghataw dawn il-permessi u hargu mill-union.

Hemm ukoll roster ohra gdida li kemm ilu li gie mgharraq il-vapur El Faroud, dan sar an attraction u allura issa inhalqet roster gdida u hemmhekk jiehdu l-ghaddasa fuqu. Jigifieri dan roster illum, tant hemm xoghol u hemm wiesgha ta' permessi li nholqot attivita`

gdida, roster li m' ghandux x' jaqsam mal-Blue Grotto li jmur fuq din is-sit.

Fl-ahharnett il-president ta' Wied iz-Zurrieq, li huwa tal-post li huwa Louis Zammit ghandu barra z-zewg permessi tieghu personali, dan jerga' ghandu vjaggi moghtijin lilu apposta tax-xoghol li jaghmel, jigifieri hemm oltre mill-ispazju biex it-talba, il-permessi li kellhom jinghataw messhom inghataw.

Ikkunsidra

RAPPORT TA' VECTOR CONSULTANTS

Illi gie prezentat rapport ta' Vector Consultants li kienu gew kummisjonati mill-Awtorita' tat-Trasport li jaghmlu dan ir-rapport u dana fl-1999 u cioe' wara li giet istitwita l-kawza odjerna. Fih hemm deskrizzjoni tal-qxur uzati, fix jikkonsisti t-Tour, prezzijiet. Isemmi li 20 dghajsa jistghu jorbtu fil-Wied fi kwalunkwe hin u dan hu li jikkawza l-bottleneck principali u z-zieda tal-licenzji ma tkunx tista' tkabbar in-numru ta' vjeggi. L-20 dghajsa huma determinati mill-Assocjazzjoni fuq bazi ta' shift. Fir-rapport hemm li 131000 turista jaghmlu t-Trip li jiswa LM2.5 u hemm 240 gurnata fis-sena meta jsir ix-xoghol. Ikkonkluda li l-average pre tax margin per year huwa ta' LM2748 ghal average ta' 62 granet tax-xoghol. Il-principju ta' free enterprise jissuggerixxi l-liberalizazzjoni tal-licenzji izda johloq numru ta' problemi ta dghajjes biex jahdmu u parking ta' vetturi. Hemm problemi ta' Boathouse capacity, slipway congestion, Quay space for

embarcation, parking, u problemi estetici. Hemm ukoll l-prblema tal-Assocjazzjoni u l-prblema tal-monopolju.

ILMENT TAR-RIKORRENT

Illi r-rikorrent qieghed jilmenta li hu kien applika mal-Pulizija zmien twil ilu biex jigi moghti permess biex ikun jista' jgorr it-Turisti f'Wied iz-Zurrieq bil-boat. Ghalkemm ma giex esibit il-ktieb tal-applikazzjonijiet li kien jinzamm mill-intimat il-Kummissarju tal-Pulizija [li wara kollox kif jista' r-rikorrent jesebih jekk ghal xi raguni dan intilef lill-istess intimat] hemm l-affidavit tar-rikorrent. Izda f'dan il-kaz kuntrarjament ghal dak li hemm f'rikorsi ohra fil-lista ta' Zerafa [fol 86 tal-process] isem ir-rikorrent ma jidhirx. Veru wkoll li fuq dik il-lista ma hemmx l-isem ta' Sammut izda dan esebixxa kopja ta' l-applikazzjoni [fol 88-92]. Ir-rikorrent lanqas ma ta dettalji ohra bhad-data preciza tal-applikazzjoni, jew xi referenza, jew produca xi xhud iehor, jew surveyor. Ghalhekk fuq dan l-aspett il-provi tar-rikorrent li saret applikazzjoni originarjament huma ferm baghtuti.

Illi fl-1989 inhargu 17 il-permess.

ECCEZZJONI TAL-AWTORITA` TAT-TRASPORT

L-Awtorita' eccipiet li fiz-zmien li saret l-allegata ingustizzja u cioe' fl-1989 l-Awtorita' ma kinitx tezisti – haga li fil-fatt tirrizulta manifesta mill-Att li istitwiha. L-Awtorita' hadet

f'idejha l-permessi mill-1994. Ghalhekk mhix responsabbli ghal dak li gara.

ECCEZZJONI TAL-KUMMISSARJU TAL-PULIZIJA

Il-Kummissarju tal-Pulizija eccepixxa li hu mhux il-legittimu kontradittur f'din il-kawza billi qatt ma kellu relazzjoni guridika mar-rikorrent kwantu ghall-ghoti ta' licenzji ghat-trasport bid-dghajsa. Illi mir-records tal-Korp jirrizulta li r-rikorrent qatt ma ghamel applikazzjoni ma' l-intimat ghall-hrug ta' licenzja tad-dghajsa.

Ma irrizultax f'dan il-kaz li saret l-applikazzjoni. Ir-rikorrent kellu l-obbligu li jaghti xi forma ta' prova li applikazzjoni kienet saret minnu izda dan ma ghamlux. Ghalhekk ma jistax jinghad li relattivament ghal dan il-kaz ir-rikorrent u l-Kummissarju tal-Pulizija kellhom xi rapport guridiku. Ghalhekk jilqa' l-eccezzjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija.

Spejjez kontra ir-rikorrent.